

Tekstin ankkurointi ja tiivistäminen

Petäjä-opisto CC BY 4.0 Olli Ruuhomäki 2026-06-14

Tämä esimerkki näyttää, miten rönsyilevän raakatekstin ydin kirkastetaan ja teksti tiivistetään. Tällaisessa erillisessä liitteessä on tilaa näyttää vaihe vaiheelta, miten valmis muotoilu syntyy työstämällä.

1. Raakatekstissä on asioita löysästi ja ilman selkeää ankkuria

"Kun erikoiskielellä kirjoitettua tekstikappaletta halutaan muuttaa yleiskielelle, se samalla tiivistyy ja alkuperäisen tekstin keskeisestä sisällöstä voi jäädä jäljelle vain 2-3 yleiskielistä lausetta."

2. Teksti alkaa hahmottua paremmin, kun

- hankkiudutaan eroon Kun-aloituksesta
- poistetaan epävarmuus hävittämällä haluaminen
- Kirjataan näkyviin looginen liitospala *"tämä seuraa tuo"*

"Erikoiskielellä kirjoitetun tekstikappaleen muuttaminen yleiskielelle tiivistää samalla tekstiä, minkä seurauksena alkuperäisen tekstin keskeisestä sisällöstä voi jäädä jäljelle vain 2-3 yleiskielistä lausetta."

3. Katkaistaan lapamatolause keskeltä poikki ja eliminoidaan looginen liitospala:

"Erikoiskielellä kirjoitetun tekstikappaleen muuttaminen yleiskielelle tiivistää samalla tekstiä. Alkuperäisen tekstin keskeisestä sisällöstä voi jäädä jäljelle vain 2-3 yleiskielistä lausetta."

4. Tunnistetaan tekstin ankkuri poistamalla sen ydinasiasta kaikki siihen liitetyt tarkentimet:

"erikoiskielellä kirjoitettu tekstikappale" → "teksti"

5. Selkeytetään ja tiivistetään tekstiä näin:

- pudotetaan ankkuri tekstin alkuun lyhyeen lauseeseen
- esitellään tarkentimet vasta asian ytimen jälkeen
- siirretään *"kappale"*-tarkennin lähelle *"lause"*-tarkenninta
- siirretään *"erikoiskieli"*-tarkennin lähelle *"yleiskieli"*-tarkenninta
- tiivistetään *"keskeinen sisältö"* → *"ydinsisältö"*

"Teksti tiivistyy usein niin hyvin, että kokonaisen erikoiskielisen kappaleen ydinsisältö mahtuu 2-3 yleiskieliseen lauseeseen."

6. Valmis, ankkuroitu ja tiivistetty teksti saadaan, kun

- rakennetaan sisäistä symmetriaa lähentämällä taivutusmuotoja:
"erikoiskielisen kappaleen" → "yleiskieliseen lauseeseen"
- rakennetaan silta edelliseen lauseeseen lisäämällä alkuun *"Tällainen"* -sanana
- sujuvoitetaan loppua pyöristämällä *"yleiskieliseen" → "yleiskielen"*

"Tällainen teksti tiivistyy usein niin hyvin, että kokonaisen erikoiskielisen kappaleen ydinsisältö mahtuu 2-3 yleiskielen lauseeseen."